EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ESIALGNE
2006/0126(CNS)

8.11.2006

*

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 886/2001 teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) väljatöötamise kohta
(KOM(2006)0383 – C6-0297/2006 – 2006/0126(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Carlos Coelho

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *antud häälte enamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks*

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5

SELETUSKIRI 6

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 886/2001 teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) väljatöötamise kohta (KOM(2006)0383 – C6-0297/2006 – 2006/0126(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut (KOM(2006)0383)[1];

– võttes arvesse ELi lepingu artikli 30 lõike 1 punkti a ja b, artikli 31 lõike 1 punkti a ja b ning artikli 34 lõike 2 punkti c;

– võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0297/2006);

– võttes arvesse kodukorra artikleid 93 ja 51;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0000/2006),

1. kiidab komisjoni ettepaneku heaks;

2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

[1] ELTs seni avaldamata.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

11. septembri 2006. aasta kirjaga konsulteeriti Euroopa Parlamendiga kahe ettepaneku suhtes, mis käsitlevad Schengeni infosüsteemi II (SIS II). Esimene pöördumine käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2424/2001 teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) väljatöötamise kohta ja mille aluseks on EÜ asutamislepingu artikkel 66. Teine pöördumine on ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse otsust 2001/886/JSK teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) väljatöötamise kohta ja mille aluseks on Euroopa Liidu lepingu artikli 30 lõike 1 punktid a ja b, artikli 31 lõike1 punktid a ja b ning artikli 34 lõike 2 punkt c.

Ettepanekute eesmärk

Ettepanekute eesmärk on pikendada nõukogu poolt komisjonile antud volitusi, mis lõpevad 31. detsembril 2006 ja teenivad SIS II väljatöötamise huve. Seepärast teeb komisjon ettepaneku pikendada tähtaega kuni detsembrini 2007. Lisaks tahab komisjon olla veendunud, et kõnealuseks arendustööks vajalikud eelarvevahendid on olemas. Praegune Schengeni infosüsteem asendatakse tulevase SIS II-ga, mille õiguslik alus oli hääletusel LIBE-komisjonis 5. oktoobril 2006 ja täiskogu istungil 25. oktoobril 2006[1].

Schengeni infosüsteem

SIS on suuremahuline andmebaas, mis ühise infosüsteemina võimaldab liikmesriikide pädevatel asutustel teha koostööd ja vahetada teavet, loomaks sisepiirikontrollideta ala. SIS võimaldab neil asutustel saada hoiatusteavet isikute ja objektide kohta. Saadud teavet kasutatakse eelkõige politsei- ja õigusalases koostöös kriminaalasjades, isikute kontrollimiseks välispiiridel või siseriiklikel territooriumidel ning viisade ja elamislubade väljastamisel.

Raportööri märkused

Raportöör toetab täielikult uue SIS II loomist, kuna praeguse süsteemi võimsus lubab teenindada üksnes kuni 18 liikmesriiki. Et uued liikmesriigid saaksid Schengeni acquis'd täiel määral kohaldada ja oma sisepiirikontrollid tühistada, muutus uue süsteemi väljatöötamine hädavajalikuks. Ühtlasi peaks SIS II olema turvalisem, võimaldama andmete tõhusamat kasutamist, sisaldama rohkem funktsionaalsusi ning kasutama ära tehnoloogia viimased saavutused. See peaks olema stabiilne ja paindlik töövahend, mis tuleb toime muutuvate nõuetega.

1998. aastal alustati esialgseid uuringuid, hindamaks SIS süsteemi arendusvõimalusi ja analüüsimaks mitmesuguseid valikuid ja täiustusi, mida SIS võiks sisaldada. Samaaegselt – Põhjamaade Schengeni lepinguga liitumise ajal – töötati välja SISi ajakohastatud versioon

[1] Nn Schengeni pake koosneb dokumentidest A6-0353/2006 SIS II loomise, toimimise ja kasutamise kohta (otsus), A6-0354/2006 sõidukite registreerimistunnistusi väljaandvate teenistuste juurdepääsu kohta SIS II-le ja A6-0355/2006 SIS II loomise, toimimise ja kasutamise kohta (määrus), mis 25. oktoobril 2006 suure häälteenamusega vastu võeti.

(SIS 1+), mis andis võimaluse lülitada süsteemi veel kaks kuni kolm riiki. Täiustatud versioon pidi ka SISi tööd parandama ning muutma selle lihtsamini hallatavaks ja hooldatavaks.

6. detsembril 2001 andis nõukogu komisjonile volitused SIS II väljatöötamiseks, mida – erinevalt praegusest SISist – rahastatakse ELi eelarvest. Komisjon alustas tehnilise rakendusega oktoobris 2004, mil ta kirjutas alla kuni 40 miljoni eurose eelarvega lepingule ühist tehnilist platvormi omavate SIS II ja VISi (viisainfosüsteemi) väljatöötamiseks. SIS II üleandmise eeldatav tähtaeg oli märts 2007.

Paralleelselt tehnilise rakendusega on SISile esitatavad uued nõudmised olnud arutusel nõukogus, mis 2003. ja 2004. aastal kinnitas lõppjäreldused SIS II funktsionaalsuste kohta. Ka Euroopa Parlament andis arutellu oma panuse ja väljendas omi seisukohti 2003. aasta lõpus[1].

SIS II vajas asjakohast õigusraamistikku, mis kirjeldaks üksikasjalikult tema tööd ja kasutamist. Arvestades eri poliitikavaldkondade kaasatust, esitas komisjon 1. juunil 2005 päevakorda kolm õigusakti ettepanekut. Kuna SIS on eri sambaid hõlmava iseloomuga oli esimese ettepaneku aluseks EÜ asutamislepingu IV jaotis (viisad, varjupaigaküsimused, sisseränne ja muud isikute vaba liikumisega seotud valdkonnad) ning teise aluseks EÜ asutamislepingu VI jaotis (politseikoostöö ja õigusalane koostöö kriminaalasjades). Neid kahte ettepanekut täiendab kolmas, mille aluseks on V jaotis (transport) ja mille eesmärgiks on tagada sõidukeid registreerivate asutuste juurdepääs SIS II-le. Kuigi tegu on kolme õigusliku tekstiga, mille suhtes kohaldatakse erinevaid menetlusi (kaasotsustamismenetlus ja nõuandemenetlus), moodustavad nad lahutamatu pakme, kuna SIS on ühtne infosüsteem ja toimib sellisena.

Avaldades kahetsust, et need ettepanekud saadeti Euroopa Parlamendile hilinemisega ning et mitmed elemendid – st seletuskiri nii tehniliste ja keerukate ettepanekute kohta – puudusid, otsustas raportöör siiski seda paket käsitleda kui tervikut ning kiirendada läbirääkimiste kulgu ja jõuda nende kolme teksti puhul kompromissile esimesel lugemisel, et mitte takistada Schengeni ala edukat laiendamist.

Läbirääkimised olid võrdlemisi keerulised ning muutusid veelgi raskemaks kuna nõukogu ei suutnud täita 17. mail 2006. a Strasbourgis kõrgetasemelisel mitteametlikul kolmepoolsel kohtumisel võetud kohustusi, kuid siiski jõudsid Euroopa Parlament, komisjon ja nõukogu lõpliku teksti suhtes kompromissile 27. septembril 2006. See kompromisspake võeti kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis 5. oktoobril vastu peaaegu ühehäälselt. Kõnealune otsus võeti täiskogul vastu suure häälteenamusega 25. oktoobril.

Kuigi Euroopa Parlament kiirendas üsna edukalt oma menetlust SIS II käsitlevate õigusaktide vastuvõtmisel, avaldab raportöör kahetsust kõigi viivituste üle, millega kõnealune kõrgete sihtidega projekt on kokku puutunud:

– kohtuvaidlused töövõtjatega, kes uue süsteemi väljatöötamise pakkumismenetlustel kaotasid;

[1] Vt hr Coelho raport, A5-0436/2002.

– komisjonil oli probleeme ka töövõtjatega, keda ta Schengeni andmebaasi töölerakendamiseks palkas;
– esmakordselt teatati viivitustest projekti ajakavas juunis 2006, kuna viibis kesksüsteemi asukoha valmimine Strasbourgis, kus piiriteabe vahetamise andmebaas asuma hakkab. Komisjon tunnistas, et pakutud asukohta Strasbourgis polnud võimalik õigeaegselt valmis seada SIS II seadmete kohaletoimetamiseks vastavalt ajakavale.

Arvestades, et kõik komisjoni projekti kavades viivitusteks määratud ajavarud on ära kulutatud ja edasisteks viivitusteks enam ruumi ei ole, pole SIS II käivitamise eeldatav tähtaeg – märts 2007 – lihtsalt reaalne. Teatati vähemalt 15nädalasest viivitusest kesksüsteemi installeerimiseks ja käivitamiseks Strasbourgis.

Seega oli vaja projekti üldine ajakava uuesti läbi vaadata, võttes arvesse viivitusi ning minimeerides Schengeni piirkonnaga liitumiseks vajaminevatele nõuetele vastavate uute liikmesriikide sisepiirikontrollide kaotamise mõju.

Nn SIS II üldise ajakava muutmise dokumendi alusel on SIS II testimise edukaks lõpetamiseks kavandatud 2008. a aprill, millele järgneb nõukogu otsust, mis määrab kindlaks kuupäeva, mil SIS II on töökorras süsteemis SIS 1+ täiel määral osalevate liikmesriikide jaoks. Sellele ning seejärel toimuvale praegusesse süsteemi SIS 1+ ühendatud liikmesriikide üleviimisele SIS II-le järgneb uute liikmesriikide integreerimine, kusjuures uute SIS II kasutajate tehniliseks integreerimiseks vajaminevat aega on hinnatud 12 nädalale.

Raportööri järeldus

Raportöör ei kahtle, et komisjoni volitusi tuleb pikendada vaatamata kõigile toimunud viivitustele. Siiski rõhutab raportöör teatava üllatusega, et komisjoni taotlus oma volituste pikendamiseks 2007. aasta lõpuni on vastuolus ülalmainitud ajakavaga, kus viidatakse, et SIS II tehniline arendus ei valmi 2007. aasta jooksul. Liikmesriikides leviva ja raportöörini jõudnud teabe alusel võib oletada, et viivitus võib osutuda pikemaks kui komisjon ja nõukogu on kavandanud.

Teisalt tuleb arvesse võtta ka seda, et komisjoni volituste pikendamine peab samaaegselt võimaldama kõnealuste volituste laienemist, et neile oleks võimalik lisada ka uute liikmesriikide tehnilise integreerimise ettevalmistamine SIS II süsteemi.